losse nummers f 3,95 / bfr. 82

AKTUELE PRIJSINDEX NEDERLANDSE MUNTEN

munt KOERIER

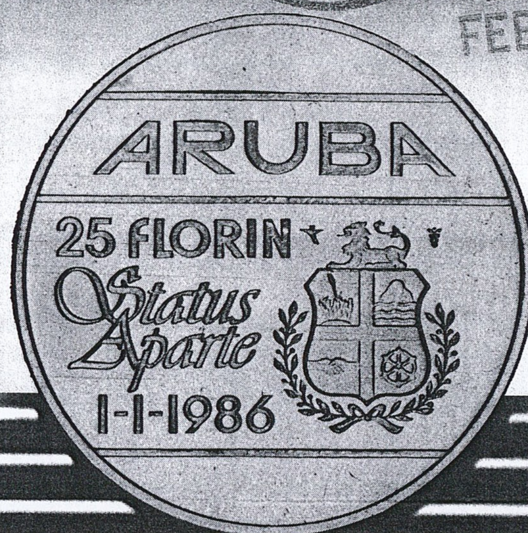
onafhankelijk maandblad in benelux voor munten en penningen

extra rubrieken:
munten, goud
en zilver

archief
FEB 12 1986

Nieuw f 250,— biljet

Surinaams kaartgeld

Holland Coin Fair '86

,,Munt van het jaar''

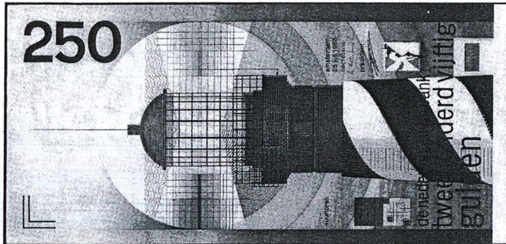
Br.
Aruba
172

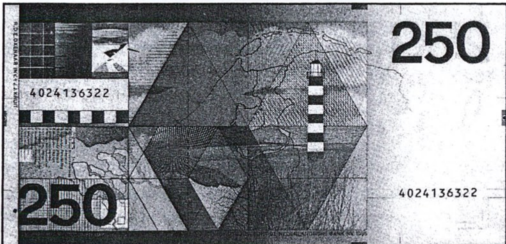
2
1986
Jaargang 15

NIEUW NEDERLANDS BILJET EN ARUBAANSE SERIE DRIJVEN VERZAMELAARS OP KOSTEN

Onlangs gaf de Nederlandsche Bank N.V. te Amsterdam een nieuw type bankbiljet uit*. Het biljet heeft een nominale waarde van *f* 250,—. Het vult het gat tussen de ,,Snip'' (*f* 100,—) en ,,Spinoza'' (*f* 1.000,—). Het biljet is ontworpen door prof. R.D.E. Oxenaar uit Den Haag die zo'n twintig jaar als huisontwerper voor onze bankbiljetten fungeert.

Het nieuwe biljet kreeg al spoedig de bijnaam ,,vuurtoren'', ontleend aan de afbeelding van een vuurtoren op de voorzijde van het biljet. Het is een zeer ingewikkelde tekening, die opgebouwd is uit vele kleine ontwerpen die met behulp van een computer werden uitgewerkt en in het laatste stadium op het juiste formaat werden verkleind.

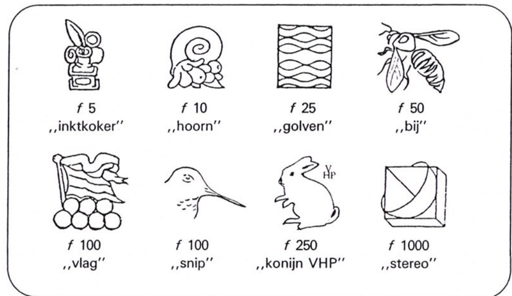

Zo staat bijvoorbeeld in één van de streepjes van de vuurtoren de tekst: ,,De golven slaan in woesten dans...'', ontleend aan een gedicht van Slauerhoff.

Dit vers is één van de in totaal twintig echtheidskenmerken. Hiervan zijn er acht aan het publiek kenbaar gemaakt. Het belangrijkste echtheidskenmerk is natuurlijk het watermerk. Dit bestaat uit de letters VHP, (deze staan voor Veiligheids Papierfabriek Ugchelen BV, een volle dochter van de Nederlandsche Bank) en een duinkonijn. In de papierfabriek wordt uit een brij van katoenvezels het papier voor de bankbiljetten vervaardigd. Hier wordt ook het schaduwwatermerk in het papier aangebracht.

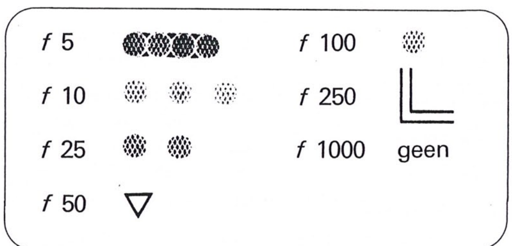
Het karakteristieke van een goed schaduwwatermerk is dat het bij doorzicht niet alleen partijen laat zien die lichter zijn dan de omgeving, maar dat er ook donkerder gebieden zijn. Net als bij de andere bankbiljetten is het nieuwe biljet met z.g. voeltekens voor blinden uitgerust. Ook de vuurtoren en de tekst op de voorzijde zijn voelbaar en zelfs te overtrekken. Hiervoor wordt bij de drukker van plaatdruk gebruik gemaakt. De tekst en de afbeelding zijn in dit geval gedeeltelijk met de hand in een stalen plaat gegraveerd. Vlak voor het drukken wordt de plaat dan met inkt bestreken en direkt weer schoon geveegd, daarna perst men de plaat met kracht tegen het te drukken papier. Wat er aan inkt in de groeven is achter gebleven wordt zo op het papier overgebracht. Door de zeer hoge druk waaronder dit gebeurt gaat de voorzijde van het biljet glimmen. De rest van de tekst en afbeelding op het biljet worden dan door middel van een offset-procedé aangebracht. Als laatste wordt dan het nummer op het biljet aangebracht. Dit gebeurt in boekdruk.

Naast de voelbare vuurtoren en het watermerk kunt u het biljet ook op echtheid controleren door op de voor- en achterkant de hierin verstopte scholekster op te zoeken. Door het biljet tegen het licht te houden krijgt u een complete vogel te zien.

Watermerken verwerkt in onze huidige bankbiljetten.

Een ander opmerkelijk controlekenmerk zijn de microteksten, zoals een lijst van veertien vuurtorens waarvan er een viertal nog met het blote oog te lezen zijn. Verder bevat het biljet nog een aantal beveiligingen, die niet met het blote oog waarneembaar zijn. Deze wordt pas zichtbaar bij gebruikmaking van speciale lichtbronnen. Deze vorm van beveiliging wordt vaak als kassierskenmerken aangeduid.

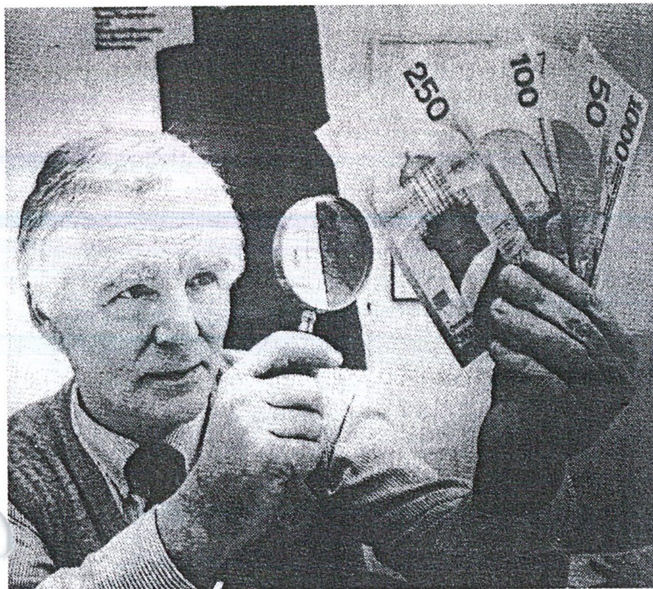

Toegepaste voeltekens op onze huidige biljetten.

Zeer bijzonder is het groene konijntje dat zich in een groen bosje ophoudt, zie de achterzijde van het biljet. Bij daglicht is het moeilijk te vinden, bekijkt u het struikgewas onder rood licht of door een rood cellofaantje, dan springt het dier naar voren. Dit verschijnsel noemt men metamerie.

In het watermerk is een konijn verwerkt, dat Niki heet. ,,Een geweldig konijn. We hadden hem tien jaar: het kon dansen. Het was gek op strikjes. Toen ik na mijn schei-

ding en een paar woelige jaren een nieuwe partner vond, die dat konijn al had, bleek Niki duidelijk verliefd op haar te zijn; Niki danste zijn liefdesdansen voor haar. Niet voor mij, mij mocht hij niet zo. Toch heb ik Niki in dat laatste briefje verwerkt", aldus de heer Oxenaar.

Prof. R.D.E. Oxenaar met vier van zijn creaties (foto NAC).

Er zijn inmiddels vele miljarden exemplaren van zijn ontwerpen bij Joh. Enschedé te Haarlem, in opdracht van de Nederlandsche Bank N.V. gedrukt. Wanneer men dit nieuwe biljet vergelijkt met de oudere ontwerpen van prof. Oxenaar, valt het ontwerp van het *f* 250,— biljet, net als dat van *f* 50,— met de zonnebloemen en de *f* 100,— met de snip, op door hun bonte kleuren. De bijzondere constructie bij de samenstelling van de afbeelding, het gebruikte papier en inktsoorten geven de biljetten de nodige bescherming tegen vervalsing.

Toekomstverwachtingen

Het biljet van *f* 5,— waarop Vondel is afgebeeld, uitgegeven op 28 maart 1973 zal t.z.t. vervangen worden door een muntstuk van deze waarde. Vooral de fabrikanten en gebruikers van automaten zullen deze stap toejuichen. Het afstellen van een automaat op de opname van bijvoorbeeld een kwartje en vier gulden vergt de nodige technische constructies die bij een *f* 5,— munt geheel achterwege kunnen blijven.

Het blauwe biljet van *f* 10,— met de afbeelding van Frans Hals uit 1968 wordt mogelijk ook vervangen door een muntstuk. Het tempo van onze inflatie zal bepalend zijn voor zijn introductie. Tot deze datum zal het bestaande biljet worden gehandhaafd. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat het biljet van *f* 25,— ingevoerd in 1971, gaat verdwijnen. Het biljet van *f* 50,— met de zonnebloem gaat deze taak overnemen.

Het bruine biljet van *f* 100,— met de afbeelding van Michiel Adriaensz. De Ruyter wordt op 23 april a.s. buiten omloop geplaatst. Het biljet met de afbeelding van de snip heeft inmiddels zijn taak overgenomen.

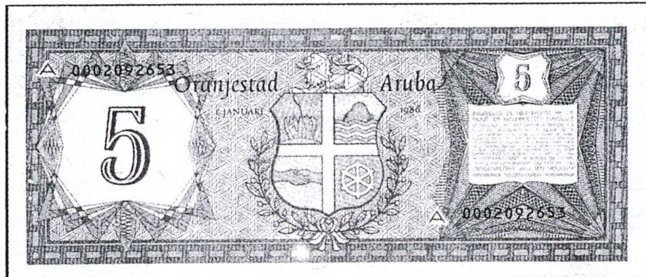
Tenslotte het biljet van *f* 1.000,— met de afbeelding van Baruch d'Espinoza. Het is aannemelijk met drie nieuwe ontwerpen onder zich, dat dit biljet ook een nieuwe tekening krijgt.

* Publicatie met toestemming van de Nederlandsche Bank in Amsterdam.

Arubaanse serie

Zoals reeds in onze december-editie aangekondigd werd, heeft Aruba sinds 1 januari 1986 een eigen serie bankbiljetten. Voor de afbeelding werd op een bestaand ontwerp teruggegrepen. Dit is afgebeeld op een *f* 10,— biljet van de Nederlandse Antillen. De voorzijde toont in het midden een gezicht op het eiland. Aan de rechterzijde is de nominale waarde te vinden. De Arubaanse vlag is op de linkerzijde van het biljet afgebeeld. Het Arubaanse staatswapen staat centraal op de keerzijde. De biljetten dragen de letter A als serie-aanduiding.

De voorzijde is uitgevoerd in groen, de keerzijde in groen en bruin-oranje. Het serienummer is in zwart aangebracht. De biljetten werden gedrukt bij Joh. Enschedé en Zonen te Haarlem. Als beveiliging tegen namaak werd het papier voorzien van zeer fijne textieldraadjes en een onderdruk met de tekst Status Aparte.

De huidige serie bestaat uit:

5 gulden	1.1.1986	oplage:	600.000 stuks
10 gulden	1.1.1986		600.000 stuks
25 gulden	1.1.1986		250.000 stuks
50 gulden	1.1.1986		250.000 stuks
100 gulden	1.1.1986		800.000 stuks

Het Bestuurs College van Aruba deelde mee, dat deze „voorlopige serie" op korte termijn door een definitieve serie wordt vervangen. Voor deze serie zijn door Evelino Fingal, die ook de pasmunten ontwierp, een aantal schetsen vervaardigd.

ZOJUIST VERSCHENEN NIEUWE PRIJSLIJST

BANKBILJETTEN BUITENLAND

incl. catalogi en bankbiljettenalbums, GRATIS OP AANVRAAG

NIEUW

PICK's Paper Money Album

Verkoop per Blad, Serie of Land.
Folders gratis op aanvraag. Importeur:

Muntenhandel P.A. Hubregtse

's-Gravenstraat 35 - 4431 AA 's-Gravenpolder - Holland
Telefoon 01103-1398